

Kopsavilkums

Par iesniegumu grozījumu saņemšanai B kategorijas piesārņojošas darbības atļaujā
Nr.VE 10 IB 0054

Sabiedrības informēšana par uzņēmumu:

1. uzņēmuma (uzņēmējsabiedrības) nosaukums, informācija par operatoru, ģeogrāfisko un iekārtas atrašanās vietu:

SIA ““Ventspils nafta” termināls”, naftas un naftas produktu tranzīta pakalpojumu uzņēmums Talsu ielā 75, Ventspilī.

SIA ““Ventspils nafta” termināls” atrodas Ventspils pilsētas ziemeļaustrumu daļā, pilsētas nomalē 3 – 4 km attālumā no pilsētas centra, Ventas upes labajā krastā, pie Baltijas jūras. Uzņēmuma teritoriju no trim pusēm iekļauj Ventspils zaļā zona. 300 m attālumā no teritorijas ziemeļrietumu stūra ir jūras krasts. 700 m uz dienvidiem atrodas Pārventas dzīvojamais masīvs. Uzņēmumā nodarbināti 254 cilvēki (atbilstoši situācijai 18.01.2017.).

Kopš 2000. gada uzņēmums ir sertificēts atbilstoši starptautisko standartu ISO 14001 un ISO 9001 prasībām.

Standartu ISO 14001 un ISO 9001 ieviešana balstās uz pilnīgas brīvprātības principiem, un šo standartu veiksmīga uzturēšana ir tieši atkarīga no visu līmeņu darbinieku līdzdalības.

Kvalitātes vadības standarts ISO 9001 ir saistīts ar darba organizēšanas veidu uzņēmumā un paredz konkrētas prasības, kuru izpilde garantē uzņēmuma sniegto pakalpojumu atbilstību noteiktai kvalitātei.

Vides vadības standarta ISO 14001 mērķis ir efektīvas vides vadības sistēmas izveide uzņēmumā, nodrošinot sistemātisku un plānveidīgu vides jautājumu risināšanu, apliecinot uzņēmuma izpratni par vides problēmām un apņemšanos tās risināt atbilstoši augstiem vides standartiem.

2012.gada oktobrī uzņēmuma vadības sistēma tika veiksmīgi sertificēta arī atbilstoši standarta OHSAS 18001:2007 prasībām.

OHSAS 18001 ir starptautisks standarts, kas nosaka prasības arodveselības un darba drošības sistēmai uzņēmumā, ko Latvijā parasti saprot ar jēdzienu - *Darba aizsardzība*. Šajā standartā ir precizētas prasības attiecībā uz arodveselības un darba drošības pārvaldību, lai uzņēmums izveidotu un īstenotu politiku un mērķus darba aizsardzības jomā, ievērojot tiesisko aktu prasības un informāciju par darba vides riskiem uzņēmumā.

2015.gada septembrī termināla vadības sistēma tika atkārtoti pārsertificēta saskaņā ar standartu ISO9001, ISO14001 (ar papildinājumu), kas ietver energopārvaldības sistēmu un OHSAS18001 prasībām.

2. Īss ražošanas apraksts un iemesls, kāpēc nepieciešama atļauja:

SIA "“Ventspils nafta” termināls” ir naftas un naftas produktu pieņemšanas, uzglabāšanas un pārkraušanas uzņēmums, kas nodrošina:

- naftas un dīzeļdegvielas pieņemšana no cauruļvada;
- naftas un naftas produktu pieņemšana pa dzelzceļu;
- naftas un naftas produktu uzglabāšana rezervuāros;
- naftas un naftas produktu pārsūkņēšana no tankkuģiem un uz tankkuģiem, kā arī no tankkuģa uz tankkuģa;
- benzīnu jaukšanas un dīzeļdegvielu, tai skaitā - petroleju jaukšanas operāciju (blendinga) veikšana;
- benzīna jaukšanu ar butānu vai izobutānu jeb butanizāciju;
- naftas produktu iekraušana autocisternās un dzelzceļa cisternās;
- naftas un naftas produktu analīzes.

Uzņēmums ir lielākais šāda veida pakalpojumu sniedzējs Baltijas jūras reģionā. Nafta un naftas produkti tiek saņemti dzelzceļa cisternās no dzelzceļa, no kuģiem un pa cauruļvadu. Uzņēmuma pārkraujamās produkcijas sortimentā ietilpst jēlnafta, dīzeļdegviela ar dažādu sēra saturu, dažādu marku benzīns un tā frakcijas.

Uzņēmuma teritorijā izvietoti 105 dažāda tilpuma rezervuāri. Rezervuāru parks sastāv no četriem laukumiem, kuros tiek uzglabāti noteiktas nomenklatūras naftas produkti un nafta. Rezervuāru parkā ir 1 rezervuārs ar tilpumu 1000 m³, 65 rezervuāri ar tilpumu 5000 m³ katrs, 5 rezervuāri ar tilpumu 10 000 m³ katrs, 31 rezervuārs ar tilpumu 20 000 m³ katrs un 4 rezervuāri ar tilpumu 50 000 m³ katrs. Rezervuāri savā starpā savienoti ar cauruļvadu sistēmu, pa kuru, izmantojot tehnoloģiskās sūkņu stacijas, tiek nodrošināta produktu pārsūkņēšana no dzelzceļa cisternām, uz kuģiem, kā arī produktu pārsūkņēšana no rezervuāra uz rezervuāru, no kuģa uz kuģi, veidojot naftas un naftas produktu pārsūkņēšanas tehnoloģiskās līnijas. Rezervuāru parka procesu vadība ir apvienota un pilnībā datorizēta. Sistēma kontrolē rezervuāru uzpildīšanas un iztukšošanas procesus, temperatūras režīmus rezervuāros, sūkņu atslēgšanu iespējamo avāriju situācijās, uzstādītas automātiskas ūdens dzēšanas sistēmas, kas ieslēdzas, ja rezervuāra temperatūra pārsniedz kritisko robežu. Rezervuāri ir izvietoti grupās un savstarpēji norobežoti ar aizsargvalņiem.

Uzņēmuma teritorijā atrodas trīs naftas produktu dzelzceļa cisternu divpusējās noliešanas un uzpildīšanas estakādes. Noliešanas process ir automatizēts (padeves sistēma, līmeņa kontrole, plūsmas mērītājs). SIA "“Ventspils nafta” termināls” teritorijā izvietota arī autocisternu uzpildes stacija, kura paredzēta naftas produktu transportēšanai pa sauszemi. Kopējais SIA "“Ventspils nafta” termināls” naftas un naftas produktu uzglabāšanas tilpums šobrīd ir 1 195 000 m³.

Pamatprocesa nodrošināšanai uzņēmumā izveidota palīgdienestu bāze, kurā atrodas metināšanas postenis, smēde, galdnieku darbnīca, garāžas un noliktava. Ņemot vērā

uzņēmuma darbības ar viegli uzliesmojošām vielām un augsto riska pakāpi, 2000. gadā tika veikta palīgdienestu rekonstrukcija, izveidojot Latvijā modernāko ugunsdzēsēju depo ar pilnībā automatizētu dispečeru vadības centru.

Atbilstoši likuma „Par piesārņojumu” 32.pantam (3²) un VVD VRVP 24.10.2016. vēstulei Nr. 9.5.-10/1828 nepieciešama atļaujas B kategorijas piesārņojošai darbībai Nr. VE10IB0054 pārskatīšana.

3. piesārņojošās darbības apraksts (norāda izmantojamos resursus un emisiju ietekmi uz vidi). Aprakstā sniedz šādas ziņas:

3.1. ūdens patēriņš (ikgadējais daudzums – esošajām iekārtām) un pasākumi ūdens lietošanas samazināšanai.

Ūdens uzņēmumā tiek lietots ražošanas, sadzīves vajadzībām un citiem mērķiem. Dzeramais ūdens tiek saņemts no pašvaldības SIA „Ūdeka” un izmantots sadzīves un tehnoloģiskajām vajadzībām. Dzeramais ūdens tiek saņemts arī no AS „Ventbunkers”. Tehniskais ūdens tiek iegūts no trīs uzņēmuma teritorijā izvietotajiem artēziskajiem urbumiem. Tehnisko ūdeni lieto rezervuāru hidropārbaudēm u.c. tehnoloģiskajām vajadzībām. No urbumiem 2016. gadā iegūti 1364 m³ ūdens.

Iegūtā ūdens daudzums tiek stingri kontrolēts un uzskaitīts – termināļa teritorijā ūdens sūknētavās un pie urbumiem uzstādīti ūdens skaitītāji, kuru mērījumi tiek regulāri nolasīti.

3.2. galvenie izejmateriāli (arī kurināmais un degviela) un to lietojums:

Galvenie izejmateriāli ir pārkraušanas produkti (jēlnafta, dīzeļdegviela, benzīns un tā frakcijas u.c.). Pamatprocesa nodrošināšanai tiek izmantoti dažādi palīglīdzekļi, materiāli un izejvielas: materiāli avāriju sekū likvidācijai (rezerves nodrošinājums) – ugunsdzēsšanas putas, propāns, dažāda veida celtniecības materiāli. Dažādas ķīmiskas vielas naftas un naftas produktu analīžu veikšanai laboratorijā – izooktāns, nefrāzs, trihloretilēns u.c. Transportam uzņēmuma iekšienē tiek izmantota degviela (benzīns un dīzeļdegviela).

3.3. bīstamo ķīmisko vielu lietošana un plānotie pasākumi to aizvietošanai:

Uzņēmuma pamatdarbība notiek ar bīstamajām vielām – naftu un naftas produktiem. Šīs produkcijas pārkraušanas procesa vadība ir apvienota un pilnībā automatizēta.

Uzņēmumā notiek rezervuāru pretkorozijas aizsardzība, kas ietver sevī rezervuāru iekšējo un ārējo virsmu krāsošanu. Rezervuāru krāsošanai tiek izmantoti gruntēšanas līdzekļi un krāsas, kas bīstamas ķīmiskas vielas. Gruntēšanas līdzekļi un krāsas netiek uzglabātas uzņēmuma teritorijā, rezervuāru krāsošanu veic licencēta firma, kura tiek izvēlēta konkursa kārtībā, tā nodrošina arī izejvielu piegādi.

Naftas un naftas produktu kvalitātes noteikšanu un kontroli nodrošina uzņēmumā izvietotā laboratorija. Tajā tiek izmantotas bīstamas ķīmiskās vielas - izooktāns, nefrāzs u.c.. Izmantoto vielu daudzums ir atkarīgs no uzņēmumā pārkrautās produkcijas apjoma un tam attiecīgi nepieciešamā analīžu skaita.

3.4. nozīmīgākās emisijas gaisā un ūdenī (koncentrācija un ikgadējais lielums):

Maksimālās gaisu piesārņojošo vielu emisijas ir šādas:

Piesārņojošā viela	Daudzums, t/gadā	
	No termināla teritorijas	Piestātnēs
Gaistošie organiskie savienojumi	379,5	1694,02
Daļiņas PM ₁₀	3,19	-

Atbilstoši atļaujas gaisu piesārņojošo vielu emisijas limitu tabulai produktu pārkraušanas un uzglabāšanas emisijas no rezervuāriem noteiktas emisijas apjoms ir 128,06 tonnas gadā. Emisijas apjoms no produktu pārkraušanas uz autocisternām, dzelzceļu cisternām, ieskaitot emisijas no tvaiku savākšanas iekārtas, un no degvielas uzpildes stacijas ir 237,52 tonnas gadā. Emisijas apjoms no rezervuāru krāsošanas gadā ir 13,89 tonnām (GOS), no rezervuāru veco krāsu noņemšanas daļiņu PM₁₀ emisijas daudzums ir 3,19 tonnām gadā.

Savukārt emisijas daudzums no naftas un naftas produktu pārkraušanas tankkuģos ir noteikts 1694,02 tonnas gadā.

Ražošanas notekūdeņi pirms novadīšanas uz Ventspils pašvaldības SIA „Ūdeka” notekūdeņu attīrīšanas iekārtām tiek attīrīti rūpnieciskās kanalizācijas ūdeņu priekšattīrīšanas iekārtā, kas atrodas SIA “Ventspils nafta” terminālā” teritorijā.

Saimnieciskie notekūdeņi tiek savākti atsevišķā sistēmā un novadīti uz Pašvaldības SIA “Ūdeka” kanalizācijas kolektoru. Galvenās piesārņojošās vielas notekūdeņos ir bioloģiski sadalāmas un nesadalāmas, izšķīdušas un suspendētās organiskās vielas.

3.5. atkritumu veidošanās un apsaimniekošana:

No uzņēmuma darbības veidojas gan bīstamie atkritumi, gan atkritumi, kas nav bīstami.

Kā bīstamie atkritumi uzņēmuma darbības rezultātā veidojas naftas un naftas produktu atkritumi. Tie rodas, uzglabāšanas rezervuāros uzkrājoties dažādām naftas vai naftas produktu nogulsnēm. Atbilstoši rezervuāru drošas ekspluatācijas noteikumiem tie regulāri jātīra. Tīrīšanas procesu un atkritumu apsaimniekošanu veic līgumdarbu izpildītājs, uzņēmums, kuram ir darbu veikšanai nepieciešamās atļaujas, licences. Naftas produktus saturošu atkritumu pagaidu uzglabāšanai uzņēmumā ierīkotas divas naftas produktus saturošu atkritumu glabātavas.

Pārējie bīstamie atkritumi – dzīvsudrabu saturošas lampas, izlietotās eļļas, akumulatori, ķīmiskus reaktīvus saturoši atkritumi, iepakojums, kas satur bīstamās vielas, krāsu, sveķu atkritumi, stikls vai plastmasa, kas sastāv no bīstamām vielām vai ir ar tām piesārņota – katru gadu tiek nodoti apsaimniekošanai specializētos uzņēmumos, kuriem ir šīm darbībām nepieciešamās atļaujas.

Visi atkritumu veidi, kas rodas tehnoloģiskajā procesā vai veidojas tā nodrošināšanas rezultātā, ir reģistrēti SIA “Ventspils nafta” terminālā” atkritumu reģistrā.

3.6. trokšņa emisijas līmenis:

Būtiskākais troksnis, kas rodas uzņēmuma darbības nodrošināšanas procesā, ir transporta (autotransporta un dzelzceļa sastāvu) plūsmas uz un no uzņēmuma teritorijas radītas skaņas. 2003. gada jūlijā pie dzelzceļa iebrauktuves uzņēmuma teritorijā tika veikti trokšņa mērījumi pilno cisternu padevei uz noliešanas vietu un tukšo cisternu transportēšanai. Tā kā SIA “Ventspils nafta” termināls” nenodarbojas ar naftas un naftas produktu transportēšanu pa dzelzceļu, bet izmanto tā pakalpojumus, ir pamats apgalvojumam, ka SIA “Ventspils nafta” termināls” darbība nav būtisks trokšņu emisijas avots.

4. iespējamo avāriju novēršana:

Uzņēmumā ir izstrādāti un darbojas plāni un instrukcijas, kas nosaka uzņēmuma rīcību avāriju situācijās (Civilās aizsardzības un avārijas situācijas likvidācijas plāns, Ārkārtējo situāciju gadījumu darbības plāns, Rūpniecisko avāriju riska samazināšanas pasākumu plāns). Turklāt sabiedrībā ir izstrādāts Ministru kabineta 2016. gada 1. marta noteikumu Nr. 131 “Rūpniecisko avāriju riska novērtēšanas kārtība un riska samazināšanas pasākumi” prasībām atbilstošs drošības pārskats.

Gaisa aizsardzībai uzņēmumā ir izstrādāta:

Instrukcija “Kārtība rīcībai nelabvēlīgu meteoroloģisko apstākļu laikā vai sūdzību par traucējošu smaku no uzņēmuma darbības gadījumos, iekraujot tankkuģus un vagoncisternas”.

Grunts un pazemes ūdeņu aizsardzībai ir izstrādāti dokumenti, ar kuriem noteiktas darbības nevēlamu notikumu gadījumā:

- SIA “Ventspils nafta” termināls” „Civilās aizsardzības plāns”;
- SIA “Ventspils nafta” termināls” rīcības plāns neparedzēta piesārņojuma gadījumā Termināla teritorijā”;
- SIA “Ventspils nafta” termināls” rīcības plāns neparedzēta piesārņojuma gadījumā ostas akvatorijā”;
- Iekārtu ekspluatācijas instrukcijās.

Ārkārtas situācijas vai tiešus rūpnieciskās avārijas draudi tiek reģistrēti atbilstoši procedūrai „Negadījumu/gandrīz notikušu negadījumu fiksēšana, novēršana un izmeklēšana”.

2000. gada jūnijā ekspluatācijā tika nodots rekonstruētais uzņēmuma palīgdienestu komplekss, kurš ietver modernu ugunsdzēsēju depo ar pilnībā automatizētu dispečeru vadības centru. Ugunsdzēsības, glābšanas un apsardzes dienests (UGAD) ir iekšējais drošības dienests, kura galvenās funkcija ir nodrošināt ugunsdrošības preventīvo pasākumu īstenošanu uzņēmumā un veikt ugunsgrēku un avārijas sekas likvidācijas darbus, kā arī nodrošināt uzņēmuma apsardzi un kontrolēt uzņēmuma drošību apsardzes jomā. Ikdienā UGAD nodrošina ugunsbīstamo darbu drošību, veic drošības inspekcijas, kurās tiek kontrolētas ugunsdrošības preventīvo pasākumu izpildes objektos, un veic uzņēmuma caurlaižu režīma nolikuma kontroli.

Visi naftas produktu rezervuāri ir nodrošināti ar augšējā līmeņa un produkta temperatūras kontroles sistēmu, ar informācijas kanālu uz operatora pults. Katram rezervuāram ir pieslēgta stacionāra putu ugunsdzēsšanas sistēma, kas varbūtības gadījumā iedarbojas un uzglabājamās naftas vai naftas produkta virsmu. Visi rezervuāri aprīkoti ar ugunsdzēsības kontroles un brīdināšanas sistēmām. Visas tehnoloģiskās sūkņu stacijas un dzelzceļa estakādes aprīkotas ar ugunsdzēsības avārijas signāliekārtām.

Kā iespējamās rūpnieciskās avārijas uzņēmumā minams ugunsgrēks, naftas produktu tvaiku un gaisa maisījuma sprādziens ar sekojošu ugunsgrēku, naftas vai naftas produktu noplūde, vadības aparatūras sabojāšanās u.c.

Visas ražošanas un sadzīves telpas ir aprīkotas ar ugunsdzēsības signalizāciju. Visos gadījumos, kad tiek veiktas darbības ar atklātu uguni, darba izpildes vietā dežurē UGAD ekipāža.

5. nākotnes plāni – iekārtu plānotā paplašināšana, atsevišķu daļu vai procesu modernizācija:

Plānojot ilgtermiņa attīstību, arī turpmākajos gados paredzama SIA “Ventspils nafta” termināls” modernizācijas projektu īstenošana. Starp svarīgākajiem investīciju projektiem ir tvaiku pārstrādes sistēmas jeb kravas izgarojumu emisijas kontroles sistēmas izbūve.